

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION OF PHATTHARAYANWITTHAYA SCHOOL
UNDER SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 9

สรารุช แซ่มช้อย¹

SARAWUT CHAEMCHOI

วรกาญจน์ สุขสดเขียว²

VORAKARN SUKSODKIEW

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูโรงเรียนภัทรญาณวิทยา รวมทั้งหมด 51 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามกฎกระทรวงวิธีการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ของกระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 17 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย โดยด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด 3 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด 3 ด้านคือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา เป็นดังนี้ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และวางแผนการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา มีการติดตามประเมินผล พัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและ

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บุคลากรทางการศึกษาได้รับความรู้และพัฒนาตนเอง มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนภัทรญาณวิทยา

Abstract

The purposes of this study were to know 1) The academic affairs administration of Phattharayan Witthaya School under the Secondary Educational Service Area Office 9. 2) The Academic Affairs Administration development guidelines of Phattharayan Witthaya School under the Secondary Educational Service Area Office 9. The populations of this study were School administrators and 51 teachers of Phattharayan Witthaya School. The study instrument was a questionnaire about academic affairs administration according to the Ministerial Regulations, the Decentralization of Educational Administration and Management of Ministry of Education, 2007. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The findings of this study were as follows:

1) The academic affairs administration of Phattharayan Witthaya School under the Secondary Educational Service Area Office 9 in overall and each aspects were rated at a high level, by arranging mean value from highest to lowest with the aspect that has the highest arithmetic mean of 3 aspects: School curriculum development, Technology media development and using for education, Textbooks selection for schools, and the aspect that has the least arithmetic mean of 3 aspects is Research for educational quality development of schools, Developing or proceeding with opinions on a local curriculum development, and Development and promotion of learning resources.

2) The Academic Affairs Administration development guidelines of Phattharayan Witthaya School under the Secondary Educational Service Area Office 9 were : Schools should encourage all factions participate for educational management and planning, follow academic administration evaluation and development, promote teachers and educational personnel to gain knowledge and develop themselves. There are teaching and learning activities that focus on the learners and manage teaching and learning according to the purposes of the Basic Education Core Curriculum.

Keyword: ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION, PHATTHARAYAN WITTAYA SCHOOL.

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาที่ยั่งยืนจำเป็นต้องใช้การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา เพราะการศึกษาพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เมื่อคนมีคุณภาพแล้ว ประเทศก็จะมีคุณภาพตามไปด้วยทำให้ประชาชนในประเทศนั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การศึกษาจึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนามีการเพิ่มพูนความรู้และความคิดของบุคคล เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ในสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน โดยการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐที่จัดการศึกษาเพื่อประชาชน ต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย และส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ โดยการจัดการศึกษามีจุดมุ่งเน้นคือพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เชี่ยวชาญตามความถนัดของตนเอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลเมืองที่ดีและเป็นพลโลก จากความสำคัญของการจัดการศึกษา จะเห็นได้ว่า การศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐนั้นจะกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไปและด้านการบริหารงานบุคคล สำหรับสถานศึกษาแล้วงานด้านวิชาการมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะส่งผลโดยตรงถึงผู้เรียน จึงเป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานที่ดี มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพตามความถนัดของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีรูปแบบการดำเนินการ แนวทางและแผนการดำเนินงานที่ดีและมีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงศึกษาการ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ (Objective)

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

วิธีการวิจัย (Method)

ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นขอบเขตของการวิจัย ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดระเบียบ

และ แนวปฏิบัติกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน

เพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อ
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังแผนภูมิที่ 1

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา
1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แผนภูมิที่ 1 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา ประกอบด้วย ผู้บริหาร 2 คน และข้าราชการครู 49 คน รวมทั้งหมด 51 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งประกอบด้วย 17 ตัวแปรย่อย ดังนี้

2.1 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการที่ระบบการศึกษามีการกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับบริบท สภาพความเป็นอยู่และ

ความต้องการของแต่ละท้องถิ่น เกิดจากความร่วมมือในผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และจัดการศึกษา

2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง การวางแผนด้านวิชาการโดยรวบรวมข้อมูลและการกำกับดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ เพราะการบริหารด้านวิชาการที่ดี จะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระบบ มีแบบแผน มีขั้นตอนในการดำเนินงานที่ชัดเจน

2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง มีการศึกษา วิเคราะห์สถานภาพ สถานศึกษา การจัดโครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 การพัฒนาระบบการเรียนรู้ หมายถึง การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผสมผสานสารถความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

2.6 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร

2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบายและการใช้แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการพัฒนาระบบการเรียนรู้

2.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ เป็นภารกิจที่สำคัญที่สถานศึกษาต้องจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน

2.9 การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สร้างความตระหนักให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาได้มีความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ การนิเทศเพื่อพัฒนา ซึ่งมีบทบาทสำคัญเป็นการช่วยพัฒนางานวิชาการเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.10 การแนะแนว หมายถึง การแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สถานศึกษาต้องจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจในตนเองมากยิ่งขึ้น ทำให้ทราบถึงปัญหาของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านที่บกพร่อง หรือเพิ่มเติมในด้านที่ถนัดและมีความสนใจมากยิ่งขึ้น

2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำแผนการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรชุมชน เป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องร่วมกันกระทำ ระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อให้กระบวนการทางวิชาการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง

การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจน วิทยาการภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียน เป็นกระบวนการ ที่สถานศึกษาประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาน ประกอบการอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การ ประชาสัมพันธ์ การสร้างความเข้าใจ ในเรื่อง เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น การสร้างความรู้ความเข้าใจที่จะร่วมกันจัด การศึกษา เป็นการส่งเสริม สนับสนุนวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว หน่วยงาน หรือองค์กรอื่น ๆ ที่ จัดการศึกษาในสถานศึกษาจะมีบทบาทหน้าที่ใน การจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัด การศึกษา

2.15 การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา เป็นการจัดระเบียบและ แนวปฏิบัติกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาเป็น กระบวนการเพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไป อย่างมีระบบระเบียบ ดำเนินการได้อย่าง คล่องตัว ถูกต้อง ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียน การสอนให้ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการให้ได้มาซึ่ง แบบเรียน แบบฝึกหัด เอกสารประกอบการจัดการ เรียนการสอน ที่ตรงตามความต้องการของ ครูผู้สอน ผ่านความเห็นชอบจากผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการจัดหาหนังสือเรียน

2.17 การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษา ดำเนินการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา โดยสถานศึกษาต้องมีการกำหนด นโยบาย วางแผนในการจัดหาสื่อ มีการส่งเสริมให้ การจัดการเรียนสอนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

โดยการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีให้มีความ หลากหลาย เหมาะสม และมีปริมาณเพียงพอกับ ความต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยาตาม กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale)

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย สังเคราะห์จากผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่มีค่า มัชฌิมเลขคณิตในระดับต่ำที่สุดของแต่ละด้าน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็น แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม ความคิดเห็นจากงานวิจัยของ นายภาณุวัฒน์ ภาศแก้ว (2559) ซึ่งมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.935

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตาม วัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้ความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา ใช้สถิติค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

3. การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ในการแสดงความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางบรรลุจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนของการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาข้อมูล สถิติ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัย และขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย นำเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จาก

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเครื่องมือที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นประชากรหลังจากได้ข้อมูลแล้ว ได้นำข้อมูลมาตรวจสอบ ความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการเขียนรายงานการวิจัย โดยรายงานความก้าวหน้า เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบ ปรับปรุงข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ และจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ผลการวิจัย (Results)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา

การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากผู้ตอบแบบสอบถาม 51 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 9

(N=51)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
1	การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	3.77	0.56	มาก
2	การวางแผนงานด้านวิชาการ	3.96	0.52	มาก
3	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.88	0.55	มาก

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
4	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.01	0.53	มาก
5	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.88	0.49	มาก
6	การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	3.95	0.57	มาก
7	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.87	0.47	มาก
8	การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.73	0.56	มาก
9	การนิเทศการศึกษา	3.96	0.57	มาก
10	การแนะแนว	3.99	0.53	มาก
11	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.95	0.60	มาก
12	การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.89	0.54	มาก
13	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.93	0.49	มาก
14	การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.89	0.54	มาก
15	การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	3.94	0.54	มาก
16	การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	4.00	0.62	มาก
17	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.00	0.44	มาก
รวม		3.92	0.44	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโรงเรียนภัทรญาณวิทยาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.44$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด 17 ด้าน โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง 3.55 - 4.49 โดยพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด โดยด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด 3 ด้านได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.53$) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.44$)

และการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.62$) และด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.47$) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ($\mu = 3.77$, $\sigma = 0.56$) และการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาความสอดคล้องของความเห็นของประชากรพบว่า อยู่ระหว่าง $\sigma = 0.42 - 0.62$ แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่ามีข้อมลเลขคณิตที่น้อยที่สุดในแต่ละด้าน ซึ่งนำมาเป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สรุปสาระสำคัญมาดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สถานศึกษาควรมีการจัดการบริการวิชาการที่มีค่าตอบแทน วิทยากรชุมชน ครูท้องถิ่น ให้กับนักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีความหลากหลาย มีการบริการวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน และท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชน กำหนดแนวทางการดำเนินงานวิชาการ ติดตามการพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้รับบริการ ในการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาแบบตามอัธยาศัย เพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอน

4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรอย่างชัดเจน สร้างหลักสูตรที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ควรมีการให้ความรู้กับผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในเรื่ององค์ประกอบของหลักสูตร การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียน ส่งเสริม

ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรของสถานศึกษา

6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการที่ได้มาตรฐาน นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบ วัดผล ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ควรมีการสร้างเครื่องมือในการวัดผลที่ได้มาตรฐาน และควรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตามความถนัดและประสบการณ์ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา สถานศึกษา และผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแก้ไขปัญหาทางการศึกษา และในชั้นเรียน ควรนำวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ให้สามารถเรียนรู้ เกิดทักษะกระบวนการตามจุดประสงค์

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หรือให้ผู้เรียนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ทางกายภาพให้มากขึ้น เป็นการจำลองสถานการณ์ ภาพเหตุการณ์ นิทรรศการ หรือ นำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ นั้นโดยตรง

9. การนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง ให้คำแนะนำต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพ และบรรลุตามจุดประสงค์ของการนิเทศ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศที่หลากหลายรูปแบบ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ จากผู้นิเทศถึงผู้รับการนิเทศ

10. การแนะแนว สถานศึกษาควรมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สังคม และอารมณ์

สติปัญญา พฤติกรรมเหมาะสมตามวัย และรู้จักตนเอง ความถนัด ความต้องการ และความชอบของตนเอง

11. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาควรมีการประเมินผลการจัดการศึกษา ในทุกปีการศึกษาอย่างชัดเจน มีการติดตามตรวจสอบเพื่อให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุน การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ บริการทางวิชาการ แก่โรงเรียนเครือข่าย บริเวณรอบ ๆ และชุมชน ในท้องถิ่น สถานศึกษาควรมีการจัดการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สถานศึกษาควรมีการพัฒนาการสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับองค์กรอื่น ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ควรมีการสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอก ในการสนับสนุนการดำเนินงาน

14. การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีการส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ควรมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น มีการช่วยเหลือ แบ่งปันกัน และกัน

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานเพื่อสร้างแนวปฏิบัติทางด้านวิชาการ

ของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผน วิเคราะห์ปัญหา และกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกัน

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการพิจารณาคัดเลือกแบบเรียน ตรงตามเนื้อหา ครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรมีการคัดเลือกหนังสือที่ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน ความพร้อมของผู้เรียน

17. การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรมีการดำเนินการนโยบายพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อและเทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง การเรียนรู้ และการพัฒนาความร่วมมือกัน โดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างและผู้นำ ควรมีการปรับปรุงพัฒนา สื่อการเรียนรู้ ให้มีความทันสมัย เข้าใจง่าย และเข้าถึงได้ง่าย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย (Conclusion and Discussion)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลของการวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด 17 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยผลคูณคิดจากมากไปน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การแนะแนว การนิเทศการศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาการจัดระเบียบและแนวปฏิบัติกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การประสานความร่วมมือในการ

พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

2. แนวทางในการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา มีดังนี้

สถานศึกษาควรมีการจัดการบริการวิชาการที่มีค่าตอบแทน วิทยากรชุมชน ครูท้องถิ่นให้กับผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้บริหารควรมีการร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วางแผนงานด้านวิชาการ ขั้นตอน ระยะเวลาการดำเนินงาน โดยความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชน ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้รับบริการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง และชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย ทั้งในระบบนอกระบบ และการศึกษาแบบตามอัธยาศัย ควรมีการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรอย่างชัดเจน สร้างหลักสูตรที่มีองค์ประกอบครบถ้วน มีความถูกต้อง ครบถ้วน ควรมีการให้ความรู้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน ควรมีการสร้างที่ใช้ในการวัดผลที่ได้มาตรฐาน และมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ควรมุ่งส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หรือให้ผู้เรียนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ควรมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง ให้คำแนะนำต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ควรมีระบบดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนทุก

ระดับชั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สังคม และอารมณ์ สติปัญญา พฤติกรรมเหมาะสมตามวัย ควรมีการประเมินผลการจัดการศึกษา ในทุกปีการศึกษาอย่างชัดเจน มีการติดตามตรวจสอบเพื่อให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ บริการทางวิชาการ แก่โรงเรียนเครือข่าย ควรมีการพัฒนาการสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับองค์กรอื่น ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ควรมีการส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน ควรมุ่งให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดขั้นตอน วิธีการดำเนินงาน วิเคราะห์ปัญหา และกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกัน ควรมีการพิจารณาคัดเลือกแบบเรียน ตรงตามเนื้อหา ครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้บริหารเป็นแบบอย่างและผู้นำในการดำเนินการ นโยบายพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อและเทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง การเรียนรู้

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ที่ระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจที่สำคัญของโรงเรียน มีการร่วมมือจากทุกฝ่ายในการวางแผน และบริหารจัดการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ โดยสถานศึกษามีการจัดระบบการดำเนินงานวิชาการที่ มีการวางแผน กำหนดทิศทาง สร้างและพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

รวมถึงมีการร่วมมือกับชุมชน หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นอย่างดี และมีระบบการประกันคุณภาพของ สถานศึกษาที่ดี มีคุณภาพ ทำให้มีมาตรฐานทาง การศึกษาที่น่าเชื่อถือ จากที่กล่าวมานี้ทำให้เห็น กว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณ วิทยาอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่การตอบ แบบสอบถาม มีความคิดเห็นของผู้ตอบ แบบสอบถามที่หลากหลาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับ กิ่งแก้ว เพื่อองคิลา ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ หทัย ศิริพิณ ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน บ้านกระทุ่มล้ม (นครราษฎร์ประสิทธิ์) ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราษฎร์ประสิทธิ์) ตาม ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ อังคณา มาศ เมฆ ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพ ผู้เรียน ในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น 5 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ใน โรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น 5 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เช่นกัน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา ได้เสนอไว้ ดังนี้ สถานศึกษาควรมีการเชิญวิทยากรชุมชน หรือ ครูท้องถิ่นให้มากขึ้น ครูควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันจากความรู้ใน ห้องเรียน ผู้บริหารควรมีการทำงานโดยความ ร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและ ชุมชน มีการติดตามการดำเนินงานจากผู้บริหาร อย่างใกล้ชิด ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมี การให้ข้อเสนอแนะแก่กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องในการ ดำเนินการ มีแนวทางการพัฒนางานที่ชัดเจน และ ปฏิบัติได้จริง สถานศึกษาควรมีการสำรวจความ ต้องการของผู้รับบริการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้ปกครอง และชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนที่ มีความหลากหลาย ควรปรับใช้หลักสูตรเหมาะสม กับความต้องการของผู้รับบริการ มีการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการศึกษาโดย ยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรของสถานศึกษา โดย มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ ไปใช้ได้จริง ควรมีการให้ความรู้กับผู้บริหาร ครูและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในเรื่อง ความสำคัญ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบของหลักสูตร การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง สาระการเรียนรู้ กิจกรรม การเรียนรู้ ให้ตรงตามแผนในการพัฒนาหลักสูตร ให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยให้มีความเหมาะสมกับ บริบทของสถานศึกษา และสภาวะการเปลี่ยนแปลง ของสังคมโลก ควรมีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริม ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรของสถานศึกษา ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้ มาปรับใช้ให้สอดคล้อง กับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยมิ ด้มีความครบถ้วนตามเนื้อหาสาระในหลักสูตร สถานศึกษาควรมีการสร้างที่ใช้ในการวัดผลที่ได้ มาตรฐาน และมีการวัดและ ประเมินผลที่ หลากหลาย ตามความถนัดและประสบการณ์ของ ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ควรให้ความรู้ครู ในการ สร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ ควรมีการสร้าง ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรในแนวทางการ วัดและประเมินผลให้ชัดเจน มีการจัดระบบ สารสนเทศเพื่อเทียบโอนผลการเรียนรู้ สถานศึกษา และผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ทางการศึกษาใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา แก้ไขปัญหาทางการศึกษา และ ในชั้นเรียน โดยมีรูปแบบการทำวิจัยไปในทิศทาง เดียวกัน โดยมีงานวิจัยและพัฒนาคุณภาพ การศึกษารวบรวม นำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัย

เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น สถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หรือให้ผู้เรียนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทุกปีการศึกษา หรือแหล่งเรียนรู้ที่ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน ควรเรียนจากแหล่งเรียนรู้จริงที่ผู้เรียนสามารถสัมผัสได้ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทางด้านกายภาพ ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง ให้คำแนะนำต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และบรรลุตามจุดประสงค์ของการนิเทศ โดยกำหนดเกณฑ์การนิเทศ รูปแบบ และบทบาทผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการนิเทศให้ชัดเจน สถานศึกษาควรมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สังคม และอารมณ์ สติปัญญา พฤติกรรมเหมาะสมตามวัย และรู้จักตนเอง ความถนัด ความต้องการ และความชอบของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง มีการแนะแนวให้ผู้เรียนมีทักษะทางการเรียนที่กว้างขึ้นได้เรียนรู้ รู้จักสิ่งใหม่ๆ การเรียนแบบใหม่ สถานศึกษาควรมีการประเมินผลการจัดการศึกษา ในทุกปีการศึกษาอย่างชัดเจน มีการติดตามตรวจสอบเพื่อให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้องค์ความรู้กับชุมชน มีการร่วมกันทำงานกับชุมชน การฝึกงาน ฝึกอาชีพ หรือให้ความรู้กับนักเรียนจากชุมชน จัดทำสารสนเทศความรู้ จัดแหล่งเรียนรู้ ที่สามารถส่งเสริมให้ชุมชน สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มความสามารถและเต็มศักยภาพ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาการสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับองค์กรอื่น ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ในการสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนางานด้านวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิสัยทัศน์ขององค์กรต่าง ๆ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชน

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น มีการช่วยเหลือ แบ่งปันกัน และกัน สถานศึกษาควรมีการพิจารณาคัดเลือกแบบเรียน ตรงตามเนื้อหา ครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับหลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญ ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ผู้บริหารเป็นแบบอย่างและผู้นำในการดำเนินการนโยบายพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อและเทคโนโลยี เป็นสื่อกลาง การเรียนรู้ มีสื่อที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นสื่อที่ดี มีคุณภาพ สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้จริง มีการนิเทศติดตามการใช้สื่อจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ (Suggestion)

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์จากด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่น ๆ 3 ด้าน เป็นข้อเสนอแนะดังนี้

1. การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่น ๆ สถานศึกษาควรเพิ่มแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมากขึ้น ให้เพียงพอแก่นักเรียนและชุมชนที่สามารถเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ได้ ควรส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้เฉพาะทางที่มีความลึกซึ้งในด้านเนื้อหา กระบวนการ วิธีการที่มีความเฉพาะนั้น ๆ เช่น ห้องปฏิบัติการ ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าใช้งาน เป็นการพัฒนาทักษะกระบวนการ ควบคู่กับการเรียนรู้จากความจำหรือการอ่าน การศึกษาแบบทั่วไป

2. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับ การให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เป็นลำดับที่ 2

สถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตร ท้องถิ่นมากขึ้น ควรมีการร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน โดยกำหนดเนื้อหาสาระ จุดประสงค์ที่ชัดเจน มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สามารถเรียนรู้ พัฒนา ต่อยอด ส่งเสริม และเข้าใจในความเป็นท้องถิ่นได้จริง

3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยกว่าด้าน

อื่นๆ เป็นลำดับที่ 3 สถานศึกษาโดยการบริหารของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานวิจัยและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีความรู้การทำวิจัย รายละเอียด องค์ประกอบ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการแปลผลข้อมูล เพื่อนำมาปรับใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546, 33-38.
- กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร)**, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558, บทคัดย่อ.
- ธีระพร อายุวัฒน์, **แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก**, ปรัชญาดุสิตบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552, บทคัดย่อ.
- พระมหาปริณายา เตชปญโญ (ปราบชมพู), **การบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร**, พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556, 77-78.
- เรวดี ช้อนเพชร, **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4**, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556 บทคัดย่อ.
- วสันต์ ปรีดานันต์, **การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม**, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553 บทคัดย่อ.
- วันชัย พงสุพันธ์, **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3**, ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553 บทคัดย่อ.
- โสภา วงษ์นาคเพ็ชร, **การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2**, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553 บทคัดย่อ.
- อังคณา มาศเมฆ, **การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5**, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557 บทคัดย่อ.
- Fred, Lunenburg C. and Allan V. Ornstein. **Educational Administration: Concepts and Practices**, 7th ed. (CA: Wadsworth Publishing, 2012).
- John W. Best and James V. Kahn, **Research in Education**, 10th ed. (Boston, Mass: Allyn and Bacon, 2006), 310
- Likert, Rensis. **New Patterns of management**, New York: McGraw-Hill.1961.